

- I. És
 I.+II. MAGYAR MARAD (ff.)***
 I.+II. III. RENDÜLETLENÜL! (fff.)***
 II.+III. LESZ* egy ország!**
 II. Szóló: *gyönyörű,***
 I.+II. III. DRÁGA ORSZAG:*
 II. *Ósi kincseivel*
 I.+II. III. ÉKES*** MAGYARORSZAG!
 (Egyre fokozva!) (15 másodperc szünet.)
 II. Vagy *ujra* a régi
 II.+III. MAGYAROK LESZÜNK!**
 II. Vagy a *régi* honért*
 II.+III. EGY SZALIG ELVESZÜNK!**
 II. De Trianon *nem kell!***
 II.+III. SZÉTTÖRJÜK A LANCOT!**
 II. Hadd lásson a világ***
 I.+II. III. MAGYAR IGAZSÁGOT!

Szülői értekezéslet

Ép testben ép lélek

Valamelyik nap meglátogattam egyik barátomat. Ahogy belépek a kapun, egy természetes ifju jön velem szemben, két marokra fogott sportujságba mélyedve. Belémütközik, azt se mondja: bocsánat... Na, gondoltam magamban, — ez a mai ember! Sebaj, megyek tovább. Fölérek barátom lakásába. Ajtót nyitnak. Barátom felesége kedvesen biccent, barátom pedig feláll, lábujjhegyen hozzám lépked s lenyom egy karosszékbe. Marci gyerek meg rám sehederit, pedig ő is ott van a szobában. Ja persze, hiszen tudhattam volna: helyszíni közvetítést adnak a sportpályáról s a család ezt hallgatja. Nekem most az a kötelességem, hogy velük együtt hallgassam a kiténő Pluhár kellemes és izgatott hangját s hogy lélekben én is ott lebegjek a pálya felett.

Hát jó, hallgatok. Barátom arcán, gesztusain keresztül belátok a sportörület titkaiba. Az érzelmek egész skálája ott vibrál, hullámzik, tombol, örvénylik vézna természetben. Behunyt szemmel „játszik“. Néha nagyot rug, kezét emeli, majd leengedi. Itt most ő összpontosítja a tizezres tömegek érzelmeit, indulatait. S ilyen a fia is, az elemista Marci, aki időnként felüvölt: „Pfuj, bíró! Pfuj, bíró!“

Azután vitatkozni kezdtünk a ház urával.

— Hogyan, te nem szereted a sportot? — kérdezte tőlem barátom, — némi szünet után. Hát mondd csak, mi menti meg ezt a maroknyi magyarságot a biztos pusztulástól, ha nem a sport fegyelme, a testedzés, a világot bámulatba ejtő rekordok, amelyek nyomán az egész emberiség szeme előtt magasba lendül a magyar lobogó!

— Tudom én, — feleltem a házigazdának, — hogy a testnevelés s a sportok ügye a világháboru óta nagyon is fellendült. A sportpályák porondjait millió és millió ember veszi körül s izgalt lelkesedéssel lesik a mérkőzések eredményeit. Azt is tudom, hogy nagy dicsőséget szerzett nekünk a los-angelesi olimpián a németeket legyőző olimpiai vízipólo csapatunk s hogy Piller kardjának ügyes ríposztjait megcsodálták a nemzetek legjobb sportolói is. Az se titok előttem, hogy a sportnak nagy a léleknevelő, tömegeket átfogó ereje.

— Mindezt tudom. Mégis azt mondom, hogy a sportkultusz tülkajtása veszedelmes. Tisztáznunk kell bizonyos fogalmakat s a sportot a nemzetnevelő s egyéneket alakító tényezők között a maga helyére kell állítanunk.

— Mindenekelőtt el kell vetnünk az „ép testben ép lélek“ elvét. Gyakran gyenge testben lakik a nagy lélek. A világtörténelem nagy szellemei nem mindig „kisportolt ép testben“ laktak. A lélek szépségének, befelé kiépített gazdag világának, a haladás igazi hőseinek vajmi kevés kapcsolatuk volt a sporttal! Az „isteni szikra“ nem egyszer beteges ember-vakarcsba pattant át és onnét árasztotta nemes fényét a szépséget, jóságot szomjazó emberiségre.

— Viszont az „ép test“ akárhányszor durva lélek fészke: anyagiasság, erőszak, szivtelen dicsőségvágy lakik benne. Doros György, a sportok lélektanának kitűnő ismerője írja: „A tények azt bizonyítják, hogy a sport nemcsak nemesíti a jellemet, hanem meg is ronthatja; nemcsak akaraterőt nevel, hanem sok esetben hisztériát is. A sport nemcsak ép lelket ad, hanem akárhányszor ép testet se; a sportnak rokkantjai, sőt halottjai is vannak.“

— Szóval te azt akarod velem elhíttetni, — szölt barátom szavaimba, — hogy a magyar sportok fellendülése valóságos nemzeti szerencsétlenség?

— Isten ments! Ellenkezőleg! Én azt akarom, hogy használjuk ki és gyümölcsöztessük a sportban rejlő értékeket és szüntessük meg a sport testi-lelki veszedelmeit.

— S melyek azok a veszedelmek? Talán a rekordok? — kérdezte tovább házigazdám.

— Eltaláltad! A rekordok csak egyes kivételes bajnokoknál értékek, akiknek bizonyos sportághoz különleges képességük van. De amikor az átlagemberek nem az egész test harmonikus fejlődésére törekszenek, hanem csak egy testrész végletekig vitt edzését tűzik ki célul, megvan a baj. A rekord legyen kivétel és ritka. A nagy tömegek testedzésében pedig legyen jelszó az arányos

testfejlesztés. A mi valódi értékünk az egészség, nem pedig a rekord. A nemzet-test egészsége legyen a tömegsport célja: ezt a célt pedig nem az egyoldalú rekordok szolgálják, hanem a tiszta levegőn való játék, a jól beosztott sokféle mozgás: a fürdés, a gyakorlat, a kirándulás, a vívás, sőt a favágás is. E sportágak felváltva működtetik izmainkat s pihenéssel egybekötve nem teszik tönkre idegeinket és szívünket. Az átlagember rekordhajszolása betegségét eredményez.

De veszedelmes a rekordok túlértékelése is. Ez a becézgető túlértékelés bizonyos lelkirokonságban van a színházak primadonnakultuszával. Indító oka az üzlet, eszközei a sportújságok és folyóiratok, valamint az egymással versenyző sportegyesületek. A helyi érdekű „rekordok” itt olyan magasztalásban részesülnek, amely megtéveszti a nagyközönséget, de megtéveszti magát a rekordert is, akinek a magánélete éppoly érdekes lesz, mint az operett-színésznőké.

A rekordkultusz nagy veszedelmet jelent, mert hamis szemüveget tesz az emberek szemére, amelyen át eleven szépségnek látják az Olimpiát, a gépet. A tömegek elvesztik fogékonyságukat az emberi szellem valódi értékei iránt.

Tóth Tihamér írja egy helyen: „Nézz körül! Az igazi győzelmeket sohase izommal vívták ki. Elvész a nép, amelynek ifjusága a boxbajnok ökleit, vagy a futóbajnok vastag lábizmait többre becsülné egy Edison szorgalmas munkájánál, Marconi szelleménél, Munkácsy Mihály ecsetjénél! A majom ügyesebben tornázik, az elefánt nagyobb súlyokat emel, a hal jobban uszik, a párdúc jobban ugrik, mint akármelyik világbajnok ember”.

Tehát nem az izomerő s nem a rekord a mi ideálunk. A mi szemünkben a sport csak egyik eszköze a jellemnevelésnek.

A mesterségesen kinevelt sport-hisztéria pedig kezd tömegbetegséggé fajulni. Mintha bacillus volna. Józan emberek elvesztik ítélőképességüket, a sporttelep tribünjein — mint a megszállottak — orditoznak, hadonásznak s ha kedvencük háttérbe szorul, egyszerre elsötétül előttük a világ. És ez a sporthisztéria átjárja a társadalom minden rétegét, beszívárog a család bástyái mögé, megváltoztatja a tények értékelésének mérlegét, s olyan új generációt állít a régi helyébe, amely nem tudja megbecsülni a kultúra alapvető értékeit.

Igen, sportoljon a fiú és boldoguljon e réven. A baj az, hogy az aránytalan testkultuszban elsorvad a lélek. S ha ez nagy mérvet ölt, az már nemzeti veszedelem.

Ha a sport az egyéni és nemzeti lélek szolgálatában áll, akkor nincs baj. Hiszen a leglelkibb emberek, a szentek is hangsúlyozták a test edzésének fontosságát. Az ember azért edzi a testét, hogy megszabaduljon annak káros és egészségtelen hajlamaitól.

Ezt az értékelést elfogadhatjuk mi is zsinórmértéknek.

Van ugyanis pogány, istentelen sport; van bűnös, önző, anyagi sport; és van eszményített, nemesebb sport, amely a lélekkel

átítatott test szolgálatában áll. Ez a sport a testet Isten templomának nézi s azon igyekszik, hogy ez a mozdulat az erők Istenét magasztalja.

Ennek a sportnak a jegyében az egyéni kiválóság; a rekord a közösség, a magyar haza egységébe kapcsolódik; a testen keresztül az akaratot edzi s legelső feladata nem az ellenfélnek, hanem önmagának, a benne rejlő önzésnek, szenvedélynek, szeretetlenségnek a legyőzése. A sport mezején szerzett kitartást a szellemi élet mezején is érvényesíti; s bátorságát az életben eléje tornyosuló veszedelmekkel is szembeállítja. Ez a sport lovagias, nincs meg benne az erőszak gőgje.

Mit csináljunk tehát? Gyermekeink sportját ellenőrizzük. Legalább annyi időt töltsenek a tanulással, amennyit a sporttelepeken. Akkor valóban ideális alapon beigazolódik a közmondás: Ép testben ép lélek.

R. K.

A magyar nóta

*Mit tudom én, mi fáj rajta?
Tán a szívem fájós fajta!
Tán a lelkem könnyen csordul!
Magyar lélek, csordulhat a
Fájdalomtul!*

*Talán nekem több a könnyem,
Azért sirok olyan könnyen!
Talán nekünk sohasem virrad,
Azért fáj úgy, azért szebb itt
Minden csillag!*

*Talán nekem más a hold is!
Mert ha ezüst fátyolt hord is,
Könnyben mosott minden szálal!
Mért könnyes a magyar lányok
Szempillája?*

*Sötétebb tán a napunk is!
Mélyebben a kalapunk is!
De ha lelkünk meg is ázott,
Mért adott az Isten nekünk
Délbábot?*

*A borunk is azért éget,
Mert a lelkünk oda égett,*